

P7_TA-PROV(2013)0099

Jätkusuutlikkus ülemaailmses puuvilla väärtusahelas

Euroopa Parlamendi 14. märtsi 2013. aasta resolutsioon jätkusuutlikkuse kohta ülemaailmses puuvilla väärtusahelas (2012/2841(RSP))

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Liidu lepingu artikleid 3, 6 ja 21,
- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikleid 206 ja 207,
- võttes arvesse Kreeka Vabariigi ühinemistingimusi ja asutamislepingutes tehtavaid muudatusi käsitleva akti protokoll nr 4 puuvilla kohta,
- võttes arvesse Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni (ILO) tähtsamaid konventsioone, eelkõige 26. juuni 1973. aasta konventsiooni nr 138 töölevõetava isiku vanuse alammäära kohta, 17. juuni 1999. aasta konventsiooni nr 182 lapsele sobimatu töö ja muu talle sobimatu tegevuse viivitamatu keelustamise kohta, 21. juuni 2001. aasta konventsiooni nr 184 ohutuse ja tervishoiu kohta põllumajandussektoris, 9. juuli 1948. aasta konventsiooni nr 87 ühinemisvabaduse ja organiseerumisõiguse kaitse kohta, 8. juuni 1949. aasta konventsiooni nr 98 organiseerumise ja kollektiivläbirääkimiste õiguse kohta, 23. juuni 1975. aasta konventsiooni nr 141 maatöötajate organisatsioonide kohta ja 22. juuni 1981. aasta konventsiooni nr 155 tööhutuse ja -tervishoiu kohta ning ÜRO 20. novembri 1989. aasta konventsiooni lapse õiguste kohta,
- võttes arvesse rahvusvahelist laste töö keelustamise programmi (IPEC) ja laste töö mõistmise programmi (UCW),
- võttes arvesse ELi liikmesust rahvusvahelistes tooraineorganisatsioonides,
- võttes arvesse 7.–11. oktoobril 2012. aastal toimunud puuvillasektori rahvusvahelise nõuandekomitee (ICAC) 71. täiskogu kohtumise tulemusi,
- võttes arvesse 10.–15. juunil 2012. aastal Port Vilas (Vanuatu) toimunud AKV ministrite nõukogu 95. istungjärgu resolutsiooni puuvilla kohta,
- võttes arvesse oma 25. novembri 2010. aasta resolutsioone inimõiguste ning sotsiaalsete ja keskkonnastandardite kohta rahvusvahelistes kaubanduslepingutes¹ ning ettevõtete sotsiaalse vastutuse kohta rahvusvahelistes kaubanduskokkulepetes²,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2012. aasta määrust (EL) nr 978/2012 üldiste tariifsete soodustuste kava kohaldamise kohta³,
- võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone toorainekaubanduse ja toorainetele juurdepääsu kohta, hindade kõikumise kohta põllumajandusliku tooraine turgudel, tuletisinstrumentide turgude, säästva arengu, veevarude ja laste töö kohta ning laste ärakasutamise kohta arengumaades,
- võttes arvesse oma 15. detsembri 2011. aasta resolutsiooni⁴, milles ei anta nõusolekut sõlmida ELi ja Usbekistani vahelise partnerlus- ja koostöölepingu juurde kuuluvat

¹ ELT C 99 E, 3.4.2012, lk 31.

² ELT C 99 E, 3.4.2012, lk 101.

³ ELT L 303, 31.10.2012, lk 1.

⁴ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2011)0586.

tekstiiliprotokoll, kuna parlament oli mures laste sunniviisilise töö kasutamise pärast puuvillakasvandustes,

- võttes arvesse ÜRO algatust Global Compact, Euroopa toorainete strateegiat, ettevõtete sotsiaalse vastutuse ELi strateegiat, ELi säästva arengu strateegiat, poliitikavaldkondade arengusidusust ning ELi inimõiguste ja demokraatia strateegilist raamistikku ja tegevuskava,
 - võttes arvesse komisjoni 14. märtsi 2013. aasta avaldust puuvilla väärtusahela jätkusuutlikkuse kohta,
 - võttes arvesse kodukorra artikli 110 lõiget 2,
- A. arvestades, et puuvill kuulub maakasutusest lähtudes kõige olulisemate põllukultuuride hulka, on tähtis tööhõive looja ning maakogukondade, kauplejate, tekstiilitööstuse ja tarbijate jaoks kogu maailmas hädavajalik toiduks mittekasutatav põllumajanduslik tooraine;
- B. arvestades, et puuvill on kõige laiemalt kasutatav looduslik kiud, mida kasvatatakse enam kui 100 riigis ja millega kauplemisega on seotud ligikaudu 150 riiki;
- C. arvestades, et puuvillatootmisega on seotud hinnanguliselt 100 miljonit maamajapidamist ning puuvillasektor on suur tööhõiveallikas ja pakub sissetulekut enam kui 250 miljonile inimesele selle põllumajandusliku väärtusahela tootmis-, töötlemis-, ladustamis- ja transpordietappides;
- D. arvestades, et puuvillatootmises domineerivad Hiina, India ja USA, suurimad eksportijad on USA, India, Austraalia ja Brasiilia ning suurimad importijad Hiina, Bangladesh ja Türgi; arvestades, et Usbekistan on maailma suuruselt viies puuvilla eksportija ja suuruselt kuues tootja;
- E. arvestades, et enamikku Bangladeshi puuvillaimpordist kasutatakse ekspordile suunatud tekstiili- ja riidetööstuses, mis moodustab 80% kogu tööstustoodangu ekspordist; arvestades, et enamik neist tekstiilesemetest ja riidetest eksporditakse arenenud riikidesse, eelkõige ELi liikmesriikidesse, Kanadasse ja USAsse;
- F. arvestades, et ELis kasvatavad puuvilla 370 000 hektari suurusel maa-alal umbes 100 000 tootjat eelkõige Kreekas ja Hispaanias ning nad toodavad igal aastal 340 000 tonni lõugutatud puuvilla, mis moodustab kogu maailma lõugutatud puuvilla toodangust 1%;
- G. arvestades, et 2009. aastal sai EList puuvilla netoeksportija, tema ekspordi turuosa on 2,8% ning peamised ekspordi sihtriigid on Türgi, Egiptus ja Hiina;
- H. arvestades, et ELi tekstiili- ja rõivatööstuse ekspordi väärtus oli 2011. aastal kokku 39 miljardit eurot ning tööd anti enam kui 1,8 miljonile töötajale 146 000 ettevõttes kogu ELis¹;
- I. arvestades, et puuvilla ökoloogiline jalajälg on pestitsiidide ja insektitsiidide liigse kasutamise (vastavalt 7 % ja 15 % ülemaailmsest tarbimisest) ning vee liigse tarbimise tõttu mitmekordistunud, mille tagajärjeks on mulla degradatsioon, reostuse suurenemine ja bioloogilise mitmekesisuse vähenemine;
- J. arvestades, et enamik maailma puuvillasaagist on pärit niisutatud maalt ja see kurnab

¹ EL 27 tekstiili- ja rõivatööstus 2011. aastal, Euroopa rõiva- ja tekstiiltoodete organisatsioon (Euratex), 2011.

- märkimisväärselt mageveevarusid; arvestades, et puuvilla kasvatamiseks kasutatakse rohkem insektitsiide üle kogu maailma kui ühegi teise põllukultuuri kasvatamiseks;
- K. arvestades, et EL on suurim puuvillaga seotud arenguabi andja ELi-Aafrika puuvillapartnerluse ja teiste programmide kaudu¹ ning 2009. aastal oli EL vähim arenenud riikide tekstiili- ja rõivatoodangu peamine importija maailmas;
- L. arvestades, et liidu üldiste tariifsete soodustuste kava (GSP)² reform suurendab stiimuleid tähtsamate inim- ja tööõiguste ning keskkonna- ja hea valitsemistava standardite järgimiseks GSP+ kava kaudu;
- M. arvestades, et laste töö tegelikku hulka puuvilla väärtusahelas on raske hinnata, kuna teave on mittetäielik ja killustatud;
- N. arvestades, et ILO hinnangul on kogu maailmas üle 215 miljoni lapstöölise, kellest 60% töötab põllumajandussektoris³;
- O. arvestades, et käesolevas resolutsioonis on laste töö määratletud vastavalt ILO konventsioonile nr 138 töölevõetava isiku vanuse alammäära kohta ning konventsioonile nr 182 lapsele sobimatu töö ja muu talle sobimatu tegevuse viivitamatu keelustamise kohta;
- P. arvestades, et suures enamikus maailma tähtsamates puuvillatootmisega tegelevates riikides esineb puuvilla kasvatamisel, kiudude ja seemnete koristamisel ning puuvilla lõugutamisel laste ja sunniviisilise töö eri vorme⁴;
- Q. arvestades, et puuvilla- ja tekstiilisektoris ei saa laste ja sunniviisilise töö vastu võidelda eraldi selle peamistest põhjustest: maapiirkondade vaesus ja muude sissetulekuvõimaluste puudumine, laste õiguste ebapiisav kaitse, suutmatus kehtestada koolikohustust kõigile lastele, jäigad kogukonnastruktuurid ja valitsevad hoiakud;
- R. arvestades, et töötingimused, sealhulgas tervishoiu- ja ohutusstandardid, on puuviljatootmises ning tekstiili- ja rõivatootmises jätkuvalt suurt muret tekitav küsimus eelkõige vähim arenenud riikides ja arenguriikides; arvestades, et ainuüksi Bangladeshis on alates 2006. aastast hukkunud tekstiiliettevõtetes puhkenud tulekahjudes 470 inimest;
- S. arvestades, et ICAC ühendab 41 puuvilla tootvat, tarbivat ja sellega kauplevat riiki ning püüab suurendada puuvillaturu läbipaistvust, tõstes teadlikkust, edendades rahvusvahelist koostööd, kogudes statistilisi andmeid, pakkudes tehnilist teavet ja prognoose puuvilla- ja tekstiiliturgude kohta;
- T. arvestades, et ICAC on endiselt üks vähestest rahvusvahelistest tooraineorganisatsioonidest, mille liige EL veel ei ole, ning arvestades, et seitse liidu liikmesriiki on praegu ICAC liikmed;
- U. arvestades, et puuvill on liidu kaubandus-, arengu- ja põllumajanduseesmärkide seisukohalt ülioluline;

¹ ELi ja selle liikmete poolt alates 2004. aastast Aafrika puuvillale suunatud arenguabi koguväärtus on ületanud 350 miljoni euro piiri. Vt puuvillaga seotud arenguabi andmeid, 31.5.2012.

² Vaata 13. juuni 2012. aasta vastuvõetud teksti, P7_TA(2012)0241.

³ ILO-IPEC, Laste töö areng maailmas: 2004.–2008. aasta suundumuste hindamine, 2011.

⁴ 'Literature Review and Research Evaluation relating to Social Impacts of Global Cotton Production for ICAC Expert Panel on the Social, Environmental and Economic Performance of Cotton (SEEP)', juuli 2008.

- V. arvestades, et liidu ühinemine ICACiga tõhustaks koostööd puuvillaküsimustes, muudaks meetmed järjekindlamaks ja suurendaks tema mõju puuvillapoliitika kujundamisel;
- W. arvestades, et ICACi liikmesus võimaldaks liidul parandada juurdepääsu teabele ja analüütilistele nõuannetele, hõlbustada sidemeid ja partnerlussuhteid tekstiilisektori, puuvillatootjate ja ametiasutuste vahel;
- X. arvestades, et Euroopa Parlamendil palutakse anda nõusolek liidu ühinemiseks ICACiga;
1. nõuab, et võetaks täiendavaid kaubanduse moonutamise vastaseid meetmeid ja suurendataks tooraine tuletisinstrumentide turgude läbipaistvust;
 2. nõuab tungivalt, et kõik puuvillasektori sidusrühmad teeksid ICACi abil viivitamatult koostööd, et vähendada järsult keskkonnaseisundi halvenemist, sealhulgas veekasutuse jalajälge ning pestitsiidide ja insektitsiidide kasutamist; toonitab, et need jätkusuutmatud tootmisviisid seavad ohtu tulevase puuvillatootmise tingimused; peab liidu ühinemist ICACiga eeltingimuseks, et välja töötada ICACi ühine tööprogramm, mis käsitleks eeltoodud küsimusi;
 3. rõhutab, kui tähtis on võidelda inimõiguste rikkumise, tööõiguse rikkumise ja keskkonnareostuse vastu terves puuvilla väärtusahelas, sealhulgas tekstiili- ja rõivasektoris; soovib puuvillasektori rahvusvahelisel nõuandekomiteel töötada välja meetmed, mis lihtsustaksid valitsusvälistel organisatsioonidel sõltumatult jälgida inimõiguste rikkumisi kogu puuvilla väärtusahelas, ning palub, et liit, kui ta on saanud puuvillasektori rahvusvahelise nõuandekomitee liikmeks, oleks aktiivne selles küsimuses;
 4. rõhutab vajadust luua arengumaade väiketootjatele õiged tingimused juurdepääsuks liidu tekstiili- ja rõivatööstuse teenistuses olevatele peamistele väärtusahelatele, parandada puuvilla-tekstiili-rõiva väärtusahelat ning kasutada ära mahe- ja õiglase kaubanduse puuvilla potentsiaali; kutsub komisjoni üles hindama, kuidas saaks ELi riigihankealaste õigusaktidega toetada õiglase kaubanduse kasutuselevõttu puuvillasektoris;
 5. nõuab komisjonilt majanduspartnerluslepingute üle peetavate läbirääkimiste ja arengukoostöö rahastamisvahendi riiklike arengukavade raames tungivalt suuremaid jõupingutusi riiklike ja piirkondlike puuvillastrateegiate toetamisel puuvilla tootvates vähim arenenud riikides;
 6. mõistab karmilt hukka laste ja sunniviisilise töö kasutamise puuvillakasvandustes;
 7. on seisukohal, et jätkusuutlikuma puuvilla väärtusahela saab luua ainult terviklik ja kooskõlastatud raamistik, mis tegeleb laste ja sunniviisilise töö aluspõhjustega ja mida rakendatakse pikaajaliselt; sellele vaatamata nõuab, et EL võtaks tõsiselt kõiki väidetavaid orjapidamise ja sunniviisilise töö juhtumeid puuvilla tarneahelas ning reageeriks kohaste sanktsioonidega;
 8. rõhutab, et puuvillasektori jätkusuutlikkus sõltub tootjatest, kauplejatest, sisenditarnijatest, tekstiilitootjatest, jaemüüjatest, kaubamärkidest, valitsustest, kodanikuühiskonnast ja tarbijatest; rõhutab, et õiglase kaubanduse kavades sätestatakse tihedam koostöö tarbijate ja tootjate vahel (muu hulgas puuvillasektoris), kelle erialateadmisi ja parimaid tavasid peaks hindama komisjon;
 9. kutsub kõiki puuvilla tootvaid riike üles looma keskkonda, mis võimaldab valitsusel,

tööstusel, sõltumatutel valitsusvälistel organisatsioonidel ja ametiühinguorganisatsioonidel jälgida nõuetekohaselt töötingimusi puuvillasektoris ja neist teatada, samuti kutsub üles toetama põllumajandustootjate organisatsioone ja ametiühinguid püüdlustes suurendada sissetulekut ja parandada töötingimusi puuvillakasvandustes; toonitab, et on vaja, et need, kes on puuvillatööstuse tegeliku tootmise juures, teeniksid oma tööst inimväärset elatist ja saaksid osa hüvedest, mida teenivad puuvilla tootvad riigid;

10. kiidab parema puuvilla algatust (BTI), Aafrikas toodetud puuvilla algatust, ülemaailmset orgaanilise tekstiili standardit (GOTS) ning muid mitme sidusrühma osalusega algatusi, mille eesmärk on suurendada puuvilla ja tekstiili väärtusahela jätkusuutlikkust;
11. nõuab tungivalt, et need riigid, kes ei ole veel ratifitseerinud ÜRO lapse õiguste konventsiooni või ILO konventsioone nr 138 ja 182 ning samuti ILO konventsioone nr 87, 98, 141 ja 155, ratifitseeriks ja rakendaksid need konventsioonid kiiresti; on arvamisel, et valitsused peaksid võtma kõik asjakohased meetmed, et tõsta teadlikkust laste tööd käsitlevatest siseriiklikest ja rahvusvahelistest eeskirjadest ning põhilistest ILO konventsioonidest kogu puuvilla tootmise ahelas;
12. tuletab meelde, et liidu GSP – mis on ELi peamine kaubanduspoliitiline vahend edendamaks põhilisi inim- ja tööõigusi – kaudu antavad soodustused võidakse ajutiselt ära võtta, kui esineb tähtsamates ÜRO või ILO konventsioonides sätestatud peamiste inim- või tööõiguste tõsist ja süstemaatilist rikkumist; rõhutab Euroopa äriühingute vastutust nende standardite järgimise eest oma tarneahelas;
13. rõhutab säästva arengu ja hea valitsemistava edendamiseks kohaldatava stimuleeriva erikorra (GSP+) tähtsust;
14. kutsub Euroopa Komisjoni üles uurima laste või sunniviisilise tööga toodetud kaupade tulemusliku jälgitavuse mehhanisme ja vajaduse korral esitama Euroopa Parlamendile vastava seadusandliku ettepaneku;
15. palub nõukogul teha otsuse ICACi liikmesuse tingimuste kohta, mis võimaldaks liidul ühineda ICACiga ainupädevuse raames;
16. kutsub puuvilla väärtusahelas osalejaid üles vältima ühepoolseid meetmeid, näiteks ekspordikeelde, taotlema suuremat läbipaistvust ja kooskõlastamist, et vähendada hindade kõikumist ja spekulatsioonivõimalusi, ning töötama selle nimel, et tagada avatud turul puuvillakiududega kauplemise jälgitavus;
17. peab oluliseks kaitsta liidus puuvillatootmist, tugevdades kõige enam mõjutatud piirkondadele mõeldud üleminekuperioodi ümberkorraldusmeetmeid;
18. palub ICACil hinnata korrapäraselt puuvilla sotsiaalset, keskkonnavalast ja majanduslikku mõju käsitleva ekspertrühma kaudu puuvillatootmise sotsiaalset ja keskkonnamõju ning avaldada selle hindamise tulemused;
19. palub ICACil kaaluda võimalust luua tõhus ülemaailmne märgistussüsteem, mis tagab, et toodete valmistamisel ei ole üheski tarneahela ega tootmisprotsessi etapis kasutatud laste või sunniviisilist tööd;
20. kutsub Hiina Rahvavabariiki kui suurimate puuvillavarudega suurimat puuvillaturgu üles kaaluma ICACiga ühinemist ning täitma puuvillasektoris edasiviivat rolli; kutsub lisaks Hiina Rahvavabariiki üles võitlema otsustavalt laste ja sunniviisilise töö kasutamise vastu puuvilla- ja tekstiilisektoris;

21. palub komisjonil teha järgmist:
- i) anda Euroopa Parlamendile korrapäraselt aru oma tööst ja tegevusest rahvusvahelistes tooraineorganisatsioonides, sealhulgas ICACis;
 - ii) kasutada täiel määral ära ICACi liikmesuse võimalused, et taotleda suuremat läbipaistvust puuvillarõivaste tööstuse turul ja püüelda jätkusuutlikkuse poole;
 - iii) reageerida kiiresti igale võimalikule puuvillaekspordi piirangule ja muudele meetmetele, millega kaasneb hindade liigne kõikumine;
 - iv) tagada jätkuvalt, et võetakse kuulda Euroopa puuvillakasvatajaid, toorpuuvillatöötlejaid, puuvillaga kauplejaid ja puuvilla uurivaid teadlasi;
 - v) parandada ülemaailmsete puuvilla tarne- ja väärtusahelate kooskõlastamist, nende kohta statistiliste andmete kogumist, prognooside tegemist, teabe jagamist ning jälgimist;
22. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile, puuvillasektori rahvusvahelisele nõuandekomiteele (ICAC), Rahvusvahelisele Tööorganisatsioonile (ILO), ÜRO Toidu- ja Põllumajandusorganisatsioonile (FAO), Põllumajanduse Arendamise Rahvusvahelisele Fondile (IFAD), ÜRO Lastefondile (UNICEF), Maailmapangale, Maailma Kaubandusorganisatsioonile (WTO) ning Hiina Rahvavabariigi valitsusele.